

СТРУЧНО ВЕЋЕ ЗА ЈЕЗИК И КОМУНИКАЦИЈУ

Чланови већа :

- 1.Актив енглеског језика (Александра Ђорђевић , Наташа Веселиновић , Јелена Ђорђевић)
- 2.Актив немачког језика (Ирена Чанак , Сандра Кнежевић)
3. Актив руског језика (Слободанка Марковић)
4. Актив српског језика и књижевности (Дубравка Јеремић , Славица Ђуковић , Марија Вуковић , Јасна Рикерт Стевановић)

Координатор : Јасна Рикерт Стевановић

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА НЕМАЧКИ И РУСКИ ЈЕЗИК

ВРСТЕ ОЦЕЊИВАЊА

Иницијално

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за предмет у тој школској години.

Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се, изражава се процентуално, и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Сумативно

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. У току једног полугодишта ученик се оцењује најмање четири пута, од којих бар једном за усмено одговарање. Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду. Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем и препоруком које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Бројчана оцена, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: степен остварености исхода, самосталности у раду и ангажовања ученика.

У зависности од узраста ученика приликом оцењивања процењују се: вештине усменог и писаног изражавања и саопштавања; разумевање и примена лексике, граматичких и правописних правила; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова.

Ангажовање ученика обухвата: одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадњу са другима и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање.

Формативно

Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности са и без модула, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене се евидентирају у прописаној педагошкој документацији и најчешће се односе на ниво остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа, начин учења, степен самосталности у раду, степен ангажовања у оквиру предмета, начин остваривања сарадње са другим ученицима и друге податке битне за праћење напредовања ученика.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОЦЕЊИВАЊА

Писмене провере знања

Писмена провера постигнућа укључује провере дуже од 15 минута (контролне и писмене задатке), као и провере до 15 минута.

Писаним проверама евалуира се разумевање писаног текста, писано изражавање, познавање принципа функционисања и употребе језика (употреба лексике и граматичких садржаја у датом контексту), као и комуникативне функције (нпр. довршавање дијалога, питања и одговори и слично), познавање правописа и ортографије.

Распоред писмених провера дужих од 15 минута планира се у сваком полугодишту и објављује се званичној интернет страни школе. Ученици од 6. до 8. разреда имају планиран по један контролни и писмени задатак у току полугодишта. За немачки језик у 5. разреду планиран је један писмени задатак у школској години, и то у 2. полугодишту.

Пре сваке писмене провере се ради припрема, а после провере анализа и исправка на часу, у свескама/вежбанкама ученика. Писмене провере ученика се чувају у школи. Није дозвољено фотографисање. Родитељ има право увида у писмену проверу, право на образложење оцене у терминима отворених врата и индивидуалних консултација наставника, као и право на подношење жалбе према утврђеним прописима.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута се не најављују и могу бити организоване по потреби, ради праћења постигнућа ученика на крају обрађене наставне јединице, програмске целине или на крају полугодишта. У ову врсту провере спадају и диктати и провере усвојености вокабулара.

Оцене могу бити изражене процентуално или описно и не уписују у дневник, већ се евидентирају у педагошкој документацији наставника. Резултати се могу узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика, а у најбољем интересу ученика.

Усмена провера знања

Усменим проверама евалуира се разумевање говора, такође разумевање писаног текста, усмено изражавање и такође познавање принципа функционисања и употребе језика, односно њихова примена у усменој комуникацији.

У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Усмене провере се не најављују.

Пројектни задаци

Ученици израђују најмање један мини-пројекат у току полугодишта, на крају обрађене наставне теме. Рад на пројекту може бити индивидуалан, у пару или у мањој групи, зависно од теме и афинитета ученика.

Сваки учесник у раду на пројекту оцењује се сумативно (бројчаном оценом) према доприносу у изради пројекта, излагању пројекта и сарадњи са другим ученицима.

Активност ученика

Важан сегмент праћења напредовања ученика је и ангажовање/активност ученика на часу.

Наставник прати активност ученика током целе школске године и евиденцију води у педагошкој документацији. Активност ученика подразумева редовно и одговорно извршавање обавеза (израда домаћих задатака, доношење прибора за рад, поштовање рокова и сл.), редовно и прегледно вођење записа са табле и рад на задацима у свесци, активно праћење и учествовање у активностима на часу (дискусије, рад на задацима), сарадња са осталим ученицима у пару или групи, и сл.

Активност ученика се оцењује формативно (описно) у току полугодишта, а на крају полугодишта сумативно (бројчано) на основу целокупног ангажовања у том полугодишту.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Писмене провере знања

Писмене провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20 % задатака напредног нивоа.

Бодови	Оцена
0 - 33%	Недовољан (1)
34% - 49%	Довољан (2)
50% - 66%	Добар (3)
67% - 83%	Врло добар (4)
84% - 100%	Одличан (5)

* Изражено у процентима у односу на максималан број бодова. Скала може да варира највише до 5%.

Усмене провере знања

Оцену одличан (5) добија ученик који:

Усвојени речник и граматичка правила користи како би се изразио садржајно, у неколико повезаних израза

Примењује правила изговора и реченичну интонацију и темпо говора прилагођава комуникативној ситуацији;

Описује активности, дешавања и сопствена искуства у неколико везаних исказа; описује и упоређује бића, предмете и појаве;

Разуме усмена упутства и поступа према њима; даје јасна упутства другима

Успешно размењује информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; одговара на питања саговорника пуном реченицом; поставља питања саговорнику ради појашњења;

Потпуно разуме говор саговорника изражен нормалним темпом; у стању је да издвоји битне информације из садржаја говора; повезује нове информације са предзнањем из различитих области; користи добијене информације на креативан начин

Изражава аргументовано своје мишљење, слагање/неслагање са саговорником, своје ставове, планове и намере; изражава своја осећања

Чита познати текст течно, разговетно, уз примену свих правила изговора, нагласка и интонације; разуме и дискутује о садржају прочитаног

Разуме и примењује правила учтивих усмене комуникације

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

Усвојени речник и граматичка правила користи како би се изразио једноставним језичким средствима, уз мање несигурности у изражавању;

У већој мери примењује правила изговора и труди се да реченичну интонацију прилагођава комуникативној ситуацији;

Описује активности, дешавања и сопствена искуства једноставним језичким средствима; описује и упоређује бића, предмете и појаве;

Разуме усмена упутства уз мању помоћ и поступа према њима; даје кратка упутства другима

Успешно размењује информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; одговара на питања саговорника пуном реченицом уз мање несигурност и уз додатна појашњења

Потпуно разуме говор саговорника у споријем темпу; у стању је да издвоји битне информације из садржаја говора; повезује нове информације са предзнањем из различитих области;

Размењује једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања

Чита познати текст течно, уз одговарајући темпо, изговор и интонацију; разуме потпуно садржај прочитаног и одговара на питања у вези са њим

Разуме и поштује правила учтивих комуникације

Оцену добар (3) добија ученик који:

Описује активности, дешавања и сопствена искуства кратким реченицама; описује основне карактеристике бића, предмета и појаве уз помоћ и подсећање;

Разуме усмена упутства уз појашњења и поступа према њима уз коришћење невербалних средстава

Разуме, уз потпитања, питања саговорника и одговара кратко, непотпуном реченицом

Разуме говор саговорника у спором темпу уз понављања и додатна појашњења;

Именује на слици/у свом окружењу бића, предмете и појаве;

Чита познати текст уз више грешака у изговору уз делимично разумевање садржаја

Изражаваће допадање/недопадање

Разуме и труди се да поштује правила учтиве комуникације

Оцену довољан (2) добија ученик који:

Препознаје на слици/у свом окружењу бића, предмете и појаве; показује на слици/у свом окружењу бића, предмете и појаве чији назив чује

Чита неколико реченица познатог текста са разумевањем (може да преведе на српски језик)

Разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;

Труди се да изговара правилно речи које означавају најосновније појмове из обрађених тема након више понављања

Разуме питања и даје основне информације о себи и свом непосредном окружењу кратким, непотпуним реченицама

Разуме језик који се користи у учионици и поступа према датим упутствима невербално, уз подстицај

Пројектни задаци

Оцену одличан (5) добија ученик који је:

На креативан начин и самостално обрадио задату тему, користећи јасно и прецизно једноставна језичка средства

Прикупљао податке из више различитих извора, поредио и креативно их користио за обраду одговарајуће теме

Презентовао пројекат својим речима, јасно и прецизно, објашњавајући и одговарајући на питања потврдио познавање теме пројекта

Поштовао сва упутства за израду пројекта

Сарађивао са другим ученицима у атмосфери поштовања и толеранције

Допринео заједничком раду максимално се трудећи, у складу са својим могућностима

Трудио се да пројекат у визуелном смислу буде прегледан, интересантан и разумљив слушаоцима

Оцену врло добар (4) добија ученик који је:

Обрадио задату тему, користећи јасно и прецизно једноставна језичка средства

Прикупљао податке из више различитих извора за обраду одговарајуће теме

Презентовао пројекат уз прилагођавање фраза и реченица из коришћених извора, углавном јасно и прецизно, уз мање несигурности у изражавању

Поштовао сва упутства за израду пројекта

Сарађивао са другим ученицима у атмосфери поштовања и толеранције

Допринео заједничком раду максимално се трудећи, у складу са својим могућностима

Трудио се да пројекат у визуелном смислу буде прегледан, интересантан и разумљив слушаоцима

Оцену добар (3) добија ученик који је:

Обрадио задату тему, користећи једноставна језичка средства, углавном пренесена из коришћених извора

Презентовао пројекат читајући записане реченице са разумевањем садржаја

Поштовао сва упутства за израду пројекта

Сарађивао са другим ученицима у атмосфери поштовања и толеранције

Допринео заједничком раду максимално се трудећи, у складу са својим могућностима

Трудио се да пројекат у визуелном смислу буде прегледан, интересантан и разумљив слушаоцима

Оцену довољан (2) добија ученик који је:

Учествовао у обради задате теме невербалним средствима (прикупљање слика, цртање, украшавање)

Разумео тему пројекта и препознаје кључне појмове који су обрађени

Укључивао се у рад на додељеним задацима искључиво уз подршку осталих чланова групе;

Сарађивао са другим ученицима у атмосфери поштовања и толеранције

Активност

Оцену одличан (5) добија ученик који:

Показује сталну заинтересованост за сопствени процес учења и напредовања

Уважава и потпуно реализује препоруке за напредовање

Редовно и конструктивно учествује у дискусијама на часу

Ради задатке на часу, целовито и прегледно; приликом провере поправља грешке и допуњава недостајуће одговоре

Води прегледно и целовито записе са табле у свесци

Редовно ради домаће задатке

Доноси редовно књиге, свеску и остали потребан прибор и користи га за рад на часу

У раду у пару и групи поштује различите идеје, даје допринос заједничком раду према својим могућностима

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

Често показује заинтересованост за сопствени процес учења и напредовања

Уважава и често реализује препоруке за напредовање

Често учествује у дискусијама на часу

Ради задатке на часу, често целовито и прегледно; приликом провере углавном поправља грешке и допуњава недостајуће одговоре

Води записе са табле у свесци углавном прегледно и целовито

Углавном редовно ради домаће задатке

Доноси редовно књиге, свеску и остали потребан прибор и користи га за рад на часу

У раду у пару и групи поштује различите идеје, даје допринос заједничком раду према својим могућностима

Оцену добар (3) добија ученик који:

Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења и напредовања

Делимично уважава и повремено реализује препоруке за напредовање

Учествује у дискусијама на часу само уз подстицај

Ради задатке на часу, често нецеловито и непрегледно; приликом провере понекад поправља грешке и допуњава недостајуће одговоре

Води записе са табле у свесци често непотпуно и непрегледно

Често заборавља домаће задатке

Понекад заборави да понесе књиге, свеску и остали потребан прибор који је потребан за рад на часу

У раду у пару и групи углавном поштује различите идеје, даје допринос заједничком раду само уз посебан подстицај осталих чланова

Оцену довољан (2) добија ученик који:

Ретко показује заинтересованост за сопствени процес учења и напредовања

Ретко уважава и повремено реализује препоруке за напредовање

Ретко учествује у дискусијама на часу уз подстицај

Ради задатке на часу, углавном нецеловито и непрегледно; приликом провере понекад поправља грешке и допуњава недостајуће одговоре

Води записе са табле у свесци често непотпуно и непрегледно

Ретко ради домаће задатке

Често заборави да понесе књиге, свеску и остали потребан прибор који је потребан за рад на часу

У раду у пару и групи пасивно прати рад осталих чланова, уз толеранцију, али без укључивања у рад

АКТИВ НАСТАВНИКА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

Критеријуми вредновања и оцењивања у настави енглеског језика и књижевности од 1. до 4. разреда

У првом разреду основне школе ученици се оцењују само формативно, одабиром исхода који је ученик савладао, као и бележењем запажања везаних за рад на самом часу.

Од другог до четвртог разреда у току једног полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на писменим проверама дужим од 15 минута (два контролна), као и још две оцене на усменим одговорима (кроз усмено испитивање или рад на самим часовима). То је укупно најмање четири оцене.

Критеријуми за оцењивање контролних и писмених задатака:

Критеријум за оцењивање писмених провера је исти као у старијим разредима.

Критеријуми за оцењивање усмених одговора (усмено испитивање и/или рад на часу):

Елементи формативног оцењивања могу бити: усмени одговори које ученик даје у активностима на самим часовима, писмене провере до петнаест минута, ангажовање, степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/панона, пп презентација, редовна израда домаћих задатака, однос према раду, редовно ношење неопходног прибора, сарадња са другим ученицима.

Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. Дакле, наставник редовно води записе о наведеним елементима који се узимају у обзир за оцењивање усмених одговора, транспарентно и уз образложење ученику. Једном или два пута у полугодишту ово формативно оцењивање је основ за сумативно, када се уписује бројчана оцена заснована на записима у електронском дневнику и/или педагошкој свесци наставника.

Оцена за усмене одоворе може се добити и кроз усмено испитивање када наставник поставља неколико питања ученику и уписује бројчану оцену на основу показаног нивоа усвојености предвиђеног градива.

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – ученик је у стању да самостално примењује научене речи и изразе, у потпуности разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника. Разуме изражена осећања, жеље и расположења. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства и догађаје. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада.

Врло добар (4) – ученик је способен да функционално усвоји појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника их повезује и изводи закључке. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору. Саставља краће исказе о себи, својој породици и непосредном окружењу. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства и догађаје користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим облицима рада.

Добар (3) - ученик углавном разуме појмове, речи и изразе, може самостално да наведе појмове из вокабулара и објасни их уз делимичну помоћ наставника. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставном језичком контексту. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима. Захтеве обавља делимично и уз помоћ наставника.

Довољан (2) – ученик препознаје основне појмове, фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. Уз већу помоћ наставника разуме веома кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. У стању је да продукује искључиво просте реченице и изрази најосновније потребе уз минималну примену у језичком контексту.

Недовољан (1) - ученик не показује способност репродукције нити препознавања основних појмова, речи и израза. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве ни упутства. Не показује жељу за напредовањем нити ангажовањем.

Критеријуми за оцењивање пројектне наставе:

Продукти пројектне наставе могу се оценити формативно или сумативно, у зависности од узраста ученика, врсте продукта и успешности презентовања продукта од стране ученика.

Критеријуми вредновања и оцењивања у настави енглеског језика и књижевности од 5. до 8. разреда

У току једног полугодишта ученик ће имати две или три оцене на писменим проверама дужим од 15 минута (два контролна задатка и један писмени задатак), као и још две оцене на усменим одговорима (кроз усмено испитивање или рад на самим часовима). То је укупно најмање четири или пет оцена. Наиме, у првом полугодишту су планиране две, а у другом полугодишту су планиране три писмене провере.

Осим тога, ученик може имати и већи број оцена од наведених уколико на часовима покаже потпуну самосталност у раду, чита са разумевањем различите типове текстова и потпуно самостално уме да опише свој доживљај текста, говорну поруку текста изговара потпуном и правилном реченицом, показује потпуно разумевање фраза и језичких структура/ граматичких елемената, даје своје примере и показује потпуну самосталност и течност у комуникацији на енглеском језику; ако је на готово сваком часу активан и ангажован.

Критеријуми за оцењивање контролних и писмених задатака:

Контролни и писмени задаци треба да представљају самостални рад ученика. Уколико наставник утврди да је ученик преписао у потпуности или делимично рад од другог ученика, сматра се да ученик није одговорио на захтеве у оквиру писмене провере и може бити оцењен оценом недовољан (1) или ће се поновити усвојеност садржаја који су били обихваћени том писменом провером.

Контролни и писмени задаци садрже питања из читања и разумевања прочитаног, граматике и правописа, као и провере разумевања неопходних језичких структура и вокабулара.

Оцењују се на основу следеће бодовне скале:

0 % - 29 % = недовољан (1)

30 % - 49 % = довољан (2)

50 % - 69 % = добар (3)

70 % - 84 % = врло добар (4)

85 % - 100 % = одличан (5)

Ова скала је подложна промени, у неким изузетним случајевима и уколико то захтевају околности у неком конкретном одељењу.

Критеријуми за оцењивање усмених одговора (усмено испитивање и/или рад на часу):

Елементи формативног оцењивања могу бити: усмени одговори које ученик даје у активностима на самим часовима, писмене провере до петнаест минута, ангажовање, степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/панона, пп презентација, редовна израда домаћих задатака, однос према раду, редовно ношење неопходног прибора, сарадња са другим ученицима.

Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. Дакле, наставник редовно води записе о наведеним елементима који се узимају у обзир за оцењивање усмених одговора, транспарентно и уз образложење ученику. Једном или два пута у полугодишту ово формативно оцењивање је основ за сумативно, када се уписује бројчана оцена заснована на записима у електронском дневнику и/или педагошкој свесци наставника.

Оцена за усмене одоворе може се добити и кроз усмено испитивање када наставник поставља неколико питања ученику и уписује бројчану оцену на основу показаног нивоа усвојености предвиђеног градива.

Приликом оцењивања усмених одговора, а у зависности од градива чија се усвојеност процењује, у обзир се могу узети следећи критеријуми:

Одличан (5) – Ученик у потпуности разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује изузетно велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. У потпуности показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

Довољан (2) – Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђене основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију

усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

Критеријуми за оцењивање пројектне наставе/ презентација:

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, може бити оцењен формативно или сумативно. Код формирања оцене, у обзир се узима степен испуњености следећих критеријума:

естетски изглед презентације (однос текста и слика/ снимака је сврсисходан и у складу је са темом презентације и узрастом ученика)

релевантност информација (информације приказане у оквиру презентације су релевантне, проверене, тј.преузете из поузданих извора; презентација не сме бити комплетно преузета са интернета, већ он служи само као извор информација у оквиру истраживачког рада)

начин на који ученик презентује рад (излагање ученика показује да познаје тему о којој говори, излагање је течно и има логички след)

поштовање граматичких и правописних правила у тексту приказаном на слајдовима

поштовање рокова за предају рада постављених од стране наставника

Продукти пројектне наставе могу се оценити формативно или сумативно, у зависности од узраста ученика, врсте продукта и успешности презентовања продукта од стране ученика.

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

У току једног полугодишта ученик се оцењује најмање 4 пута, од чега најмање једном усмено (ученик треба да буде спреман за усмено одговарање на сваком часу, тј. усмено испитивање се неће посебно најављивати).

Писане провере знања се структурирају на основу 3 нивоа знања (основни, средњи и напредни ниво) према стандардима. Распоред писаних провера знања се објављује на сајту школе.

Оцењује се и рад на пројектима (начин излагања и презентовања, степен ангажовања и сарадње у групи).

Ученици којима је потребна додатна подршка у учењу (индивидуализација и ИОП) оцењују се индивидуално у складу са својим могућностима и односом према раду.

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно, оценом од 1-5, током

целе школске године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура. Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- иницијални тестови
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- диктати
- рецитовање
- рад на часу

Документација која прати процес оцењивања је: е-Дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и мотивисаности ученика, активност на часовима (укључујући све три области српског језика), дисциплину, редовно доношење прибора, израду домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године. Критеријум је следећи:

- Недовољан успех - ученик омета наставу, не поштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – ученик прати наставу, труди се да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаћи и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – ученик поштује правила понашања на часу, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – ученик увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У сумативно оцењивање спадају: иницијални тестови, писмени задаци, контролни задаци

из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји) и рецитовање. Оцена са иницијалних тестова не улази у просек и служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

Грамматика – критеријум за оцењивање градива ове области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника; показује висок степен ангажовања;
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима.

Књижевност - критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања ; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури и мотивима);
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког

стваралаштва (усмена и ауторска књижевност); познаје основне функционалне појмове ;

- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области, уз помоћ наставника (повезује наслове књижевних дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);

- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

Што се тиче контролних задатака и тестова из граматике и књижевности, скала за оцењивање је следећа:

Процент тачних одговора Оцена

од 86% до 100% одличан (5)

од 66% до 85% врло добар (4)

од 46% до 65% добар (3)

од 26% до 45% довољан (2)

испод 25% недовољан (1)

Критеријум за оцењивање писмених и домаћих задатака (састава/есеја) обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматiku, правопис и естетски изглед.

- Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан.

- Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.

- Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод или закључак), поједине реченице нису јасне, са честим правописним и граматичким грешкама, недостаје доста

описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;

- Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, реченице су нејасне и неповезане, стил је сиромашан са великим граматичким и правописним грешкама, рад је веома нечитак и неуредан;

- Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне са превише граматичких, правописних и стилских грешака;

Оцењивање говорних вежби:

- Одличан (5) – ученик се правилно изражава, тачно казује текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;
- Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;
- Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;
- Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;
- Недовољан (1) – ученик није научио текст и није се припремио за усмено изражавање.

Рецитоваче ученика:

- Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;
- Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз делимично одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;
- Добар (3) – ученик тачно рецитује текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;
- Довољан (2) – ученик рецитује текст без дикције и изражајности, правећи често грешке;
- Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика одличним оценом (5) и за израду разних панова, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, појединим секцијама, активностима у школи и сл.

Ученици који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру ИОП-а имају

другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа ученика који раде по овом програму, а прилагођава се индивидуализованом раду сваког ученика појединачно.

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена из српског језика је бројчана. Она се утврђује на основу свих описних и бројчаних оцена у току једне школске године. Оцена се

закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Стручно веће наставника српског језика и књижевности:

Јасна Рикерт Стевановић, Дубравка Јеремић, Марија Вуковић, Славица Ћуковић